Najvyšší súd
Slovenskej republiky

4Sžo/39/2014

6. 2. 2015

PO - ÚI SOI
Došlo: - 6. 02. 2015
Podacie číslo: 61 | Číslo spisu:
Prílohy/listy: | Vybavuje: 26/12

16. 02. 2015

KRAJSKÝ SÚD V BRATISLAVE
Došlo: 26 -01- 2015
o.....hod. .....min. .....krát
..... príloh ..... rubrík

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Jarmily Urbancovej v právnej veci žalobcu: **POHOTOVOSŤ, s.r.o.,** so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, *zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava,* proti žalovanému: **Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie,** so sídlom Prievozská 32, 827 99 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0241/99/2012 zo dňa 22. augusta 2012, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S 388/2012-109 zo dňa 14. marca 2014, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S 388/2012-109 zo dňa 14. marca 2014 **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

O d ô v o d n e n i e

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len *„O.s.p.“)* zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0241/99/2012 zo dňa

22.08.2012, ktorým odmietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu. Potvrdeným rozhodnutím bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 10 000 € pre porušenie zákazu vyplývajúceho z § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o ochrane spotrebiteľa*“) za to, že žalobca pri uzavretí dvoch zmlúv o úvere dňa 13.07.2010 postupoval v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, čím podstatne narušil ekonomické správanie spotrebiteľov vo vzťahu k poskytovanej službe, čo mala za následok obmedzenie schopnosti urobiť rozhodnutie, ktoré by inak neurobili. Žalovaný odôvodnil uloženie výšky pokuty okrem iného aj tým, že bolo prihliadnuté na skutočnosť, že ide o opakované rovnaké protiprávne konanie.

Krajský súd po vykonaní súdneho prieskumu, vyhodnotiac zistený skutkový stav a námietky žalobcu, dospel k rovnakým záverom ako žalovaný. Poukázal, že predmetom tohto konania bola výlučne len výška pokuty (10 000 €) uložená žalobcovi, pričom skutok – porušenie zákazu nekalých obchodných praktík žalobca v žalobe nenapáda. Podľa žalobcu, žalovaný nesprávne prihliadol pri určovaní výšky pokuty na recidívu (opakovanć spáchanie správneho deliktu žalobcom), pričom v tomto prípade o recidívu nešlo, ale uvedené konanie žalobcu je pokračovacím správnym deliktom. Z tohto dôvodu mal podľa žalobcu žalovaný uložiť v zmysle analógie s trestným právom len jednu pokutu, resp. mal uložiť pokutu len vo výške 3 000 € (ako tomu bolo v iných obdobných prípadoch).

Krajský súd sa plne stotožňuje so žalobcom pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že skutky, ktoré páchal môžeme považovať za pokračovací delikt a nie za recidívu, pretože v čase začatia ďalšieho protiprávneho konania žalobcu nebolo ešte žalovaným právoplatne rozhodnuté o uložení sankcie žalobcovi. Treba však zdôrazniť, že účastníkmi zmluvných vzťahov so žalobcom boli vždy iní spotrebitelia, išlo vždy o iné zmluvy, tieto skutky boli páchané na rôznych miestach, ide teda o viaccinný súbeh. Sám žalobca uviedol v žalobe, že žalovaný objektívne nemohol uložiť jednu pokutu za oba čiastkové útoky pokračovacieho deliktu v čase, keď rozhodoval o prvom čiastkovom útoku, keďže o ňom rozhodoval v čase, keď ešte nemal zistené spáchanie druhého čiastkového útoku pokračovacieho deliktu (str. 3 žaloby). Krajský súd poukazuje na to, že v prípade žalobcu išlo o viaceré kontroly uskutočnené žalovaným v rôznych obdobiach, vždy išlo o iných spotrebiteľov zmluvného vzťahu, pričom správny delikt spáchaný žalobcom bol totožný. Je pravdou, že použitie analógie s trestným právom je pri správnom trestaní prípustné, „avšak len v obmedzenom

rozsahu, ak nevedie taký výklad k ujme účastníka konania" (citácia z rozsudku Najvyššieho správneho súdu ČR, sp.zn. 1 As/27/2008 zo dňa 16.4.2008, na ktorý poukazuje žalobca vo svojej žalobe).

Žalovaný v tomto prípade nemohol uložiť jednu sankciu (to nakoniec žalobca v žalobe nepopiera, aj keď uloženie jednej sankcie žiada), nemohol ani spojiť v správnom konaní všetky veci na jedno konanie, pretože každé jedno konanie začalo na podklade inej kontroly, v inom čase, na inom mieste, išlo o iných spotrebiteľov a žalovaný by nemohol pri spojení veci dodržať prekluzívne lehoty v zmysle správneho poriadku. Na tento prípad podľa názoru súdu nie je možné aplikovať rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžo/7/2012 zo dňa 25.04.2012, pretože išlo úplne o iný prípad, kontroly boli vykonané v časovom slede v intervaloch jedného mesiaca a išlo o správne delikty nesplnenia podmienok označenia výrobkov čo sa týkalo neurčeného počtu spotrebiteľov. V tomto prípade však ide o konkrétne zmluvy uzatvorené vždy s inými spotrebiteľmi.

Zaujímavé je, že žalobca v iných obdobných súdnych konaniach (rozsudky krajského súdu, sp.zn. 2S/117/2011 zo dňa 13.11.2013, 2S/2595/2012 zo dňa 22.1.2014 a 1S/154/2011 zo dňa 14.11.2013, kde bola správnym orgánom uložená pokuta 3 000 €) spojenie veci nenavrhoval, bránil sa výslovne len čo do spáchaného skutku nekalých obchodných praktík a nenavrhoval uloženie jednej pokuty, resp. využitie moderačného práva súdu. V tomto súdnom konaní (a ešte v druhej obdobnej veci sp.zn. 2300/2012), kde je výška pokuty 10 000 €) však už skutok nenapáda, argumentuje výlučne len čo do výšky pokuty, pričom rozporuplne uvádza, že žalovaný mal uložiť len jednu pokutu ktorú vlastne uložiť nemohol a na strane druhej žiadal súd na pojednávaní, aby využil právo moderácie výšky pokuty a uložil žalobcovi pokutu nižšiu.

K výške pokuty krajský súd uvádza, že táto bola uložená v spodnej hranici v zmysle § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože tento uvádza, že je možné za jednorazové porušenie uložiť pokutu v starej mene až do 2 000 000,- Sk. Žalovaný odôvodnil uloženie pokuty podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa viacerými aspektmi, pričom bolo prihliadnuté najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť veci, dĺžku trvania a následky protiprávneho konania. Žalovaný prihliadal na spotrebiteľský charakter zmlúv, to že žalovaný zneužil svoje postavenie silnejšej zmluvnej strany pri poskytovaní spotrebiteľského úveru. Skutočnosť opakovaného protiprávneho konania bola v odôvodnení

rozhodnutia spomenutá len v jednej vete. Je teda možné konštatovať, že žalovaný riadne odôvodnil uloženú výšku pokutu v spodnej hranici výmery. To, že uviedol nesprávne aj recidívu nemá podľa názoru súdu vplyv na správnosť výšky uloženej pokuty a nespôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby najvyšší súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6S 388/2012 zo dňa 14.03.2014 tak, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 22.08.2012, č.k. SK/0241/99/2012, ktorým potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre bratislavský kraj o uložení pokuty vo výške 10 000 € zo dňa 14.03.2012, č.k. P/0724/01/2011, zrušil v celom rozsahu a vrátil vec na nové konanie v spojenom konaní s konaním žalovaného prejednávaným Krajským súdom v Bratislave v konaní pod sp.zn. 6S 2300/2012. Alternatívne žiadal, aby súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6S 388/2012 zo dňa 14.03.2014 tak, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 22.08.2012, č.k. SK/0241/99/2012, v spojení s rozhodnutím Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre bratislavský kraj po uložení pokuty vo výške 10 000 € zo dňa 14.03.2012, č.k. P/0724/01/2011, mení v časti výroku, ktorým bola potvrdená uložená výška pokuty tak, že žalobcovi ukladá podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. pokutu vo výške 1 000 €, ktorú je povinný zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatňoval náhradu trov odvolacieho konania a trovy právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odvolaní uviedol, že prvostupňový súd na jednej strane pripustil, že o čiastkových útokoch pokračovacieho správneho deliktu má v zmysle prípustnej analógie a judikatúry NS SR rozhodnúť správny orgán jednou sankciou, na druhej strane pre nedodržanie prekluzívnych lehôt v zmysle správneho poriadku nepristúpil k stanoveniu povinnosti rozhodnúť jednou sankciou aspoň pre tretí a štvrtý čiastkový útok pokračovacieho správneho deliktu výhovorkou, že sa objektívne nemohla uložiť spoločná sankcia za všetky štyri čiastkové útoky pokračovacieho správneho deliktu, čo mal tvrdiť žalobca. Poukazuje na to, že správny orgán nemohol uložiť spoločnú sankciu za prvý čiastkový útok (spáchaný 25.07.2008), keďže sa sankcia zaň ukladala (27.04.2011 prvý stupeň inšp. SOI Ba a 15.06.2011 druhý stupeň ústr. inšp. SOI) ešte pred zistením (20.10.2011) posledného štvrtého čiastkového útoku (spáchaný 13.07.2010) pokračovacieho správneho deliktu, avšak právny zástupca žalobcu jasne uviedol, že to nebráni tomu,

aby správny orgán uložil jednu sankciu za tretí a štvrtý čiastkový útok pokračovacieho správneho deliktu, ktoré boli spáchané za sebou – 21.09.2009 (súdne konanie 6S 2300/2012) a 13.07.2010 (predmetné konanie 6S 388/2012), ktoré boli zistené v dňoch 24.01.2012 a 20.10.2012 a sankcionované boli v dňoch 31.07.2012 (druhý stupeň 13.09.2012) a 14.03.2012 (druhý stupeň 22.08.2012), pričom sankcie uložené za prvý a druhý čiastkový útok by zostali nedotknuté, ale správne orgán by mal pri ukladaní spoločnej sankcie za tretí a štvrtý čiastkový útok prihliadnuť na už uložené sankcie za prvý a druhý čiastkový útok pokračovacieho správneho deliktu. Nepochybne právny zástupca žalobcu nevyžadoval ani to, aby sa zasahovalo do sankcionovania ani druhého čiastkového útoku, ktorý bol spáchaný 11.09.2009 a sankcionovaný 18.05.2011 na prvom stupni a 10.06.2011 na druhom stupni. Iba upozornil, že žalovaný by mal krátky čas na opätovné rozhodnutie jednou sankciou.

Podľa žalovaného prvostupňový súd však toto upozornenie zneužil na argument, že žalovaný by nemohol pri spojení veci dodržať prekluzívne lehoty v zmysle správneho poriadku (odhliadnuc od toho, že prekluzívne lehoty neplynú podľa správneho poriadku, ale podľa § 24 ods. 7 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa). Jednoročná prekluzívna lehota sa počíta od neskoršieho zistenia čiastkového útoku pokračovacieho správneho deliktu t.j. od 24.01.2012. Až vtedy bol jasne zistený pokračovací správny delikt. Niet pochýb, že v priebehu roku 2012 mal žalovaný pomerne dlhú dobu na uloženie jednej sankcie za tretí a štvrtý čiastkový útok pokračovacieho správneho deliktu.

To, že v každom prípade bol iný čas, iný spotrebiteľ, iné miesto spáchania skutku je presne prípad, keď ide o pokračovací delikt, ktorý jednotu v týchto kategóriách nevyžaduje. Vyžaduje sa, ako právny zástupca žalobcu uviedol v žalobe, objektívna súvislosť:

1. v čase (spravidla o niekoľko dní, týždňov, či mesiacov),
2. v spôsobe spáchania (postupné realizovanie predpokladaného jednotiaceho zámeru),
3. v predmete útoku.

Ak zrátame výšku všetkých štyroch pokút uložených za jeden pokračovací delikt, ide o sumu 26 000 €, čo je vo výške 39% najvyššej výmery za správny delikt (66 387,83 €) podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z., pričom pokuta za prvé dva čiastkové útoky je po 3 000 € a za tretí a štvrtý čiastkový útok ide o čiastky po 10 000 € práve z dôvodu neprípustne hodnotenej recidívy – neprihliadnutie na predchádzajúce sankcionovania. Podľa odvolateľa ak si odmyslíme neprípustné hodnotenie recidívy, nie je odôvodnené, prečo

v dvoch prípadoch za čiastkový útok toho istého pokračujúceho deliktu je pokuta trikrát vyššia ako v prvých dvoch prípadoch čiastkového útoku toho istého pokračujúceho správneho deliktu.

Zakotvenie možnosti moderácie, t.j. uplatnenie revíznej právomoci správnych súdov treba považovať za zásadnú zmenu právomoci správnych súdov. Pred prijatím ustanovenia § 250i ods. 2 zákonom č. 424/2002 Z.z. súd mohol skúmať iba to, či nedošlo k prekročeniu zákonného rámca správneho uváženia, naproti tomu teraz môže rozhodnúť aj o rozsahu sankcie. To znamená, že súd po doplnení dokazovania prihliadne na primeranosť sankcie pokiaľ ide o závažnosť protiprávneho konania a jeho následky a individuálne posúdi postih za správny delikt podľa okolností toho ktorého prípadu. Predmetné ustanovenie nesporne prispieva k posilneniu ochrany fyzických a právnických osôb pred nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy. Aj naďalej však platí a zo strany správnych súdov bolo opakovane judikované, že pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie za správny delikt, je výška uloženej sankcie výsledkom správneho uváženia zo strany správneho orgánu a súd iba skúma, či toto uváženie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom (§ 245 ods. 2 O.s.p.), či je v súlade s pravidlami logického myslenia, a či podklady pre taký úsudok boli zistené úplne a riadnymi procesnými postupmi.

Je len logické, že hľadiská pre určenie výšky pokuty sú tie, ktoré stanovuje v predmetnom prípade § 24 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa: „Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušcnia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti“. Je zjavné, že nebolo vykonané žiadne individuálne posúdenie prípadu, pokiaľ ide o stanovenie výšky pokuty. Je však zrejmé, že ak bola výška pokuty stanovená na 10 000 € po tom, čo jcdiným individualizujúcim faktom bolo to, že malo ísť o recidívu už sankcionovaného opakovania správneho deliktu, nemožno sa zdravým rozumom uspokojiť s tvrdením, že aj bez prihliadnutia na recidívu (ktoré je zjavne nezákonným aj podľa názoru prvostupňového súdu), obstojí tá istá výška pokuty, keď žalovaný neindividualizoval žiadnu tú skutočnosť, o ktorú by zvýšenie bežnej výšky pokuty 3 000 € na 10 000 € oprel.

Odvolateľ poukázal i na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. septembra 2010 sp. zn. 3Sžo/16/2009 (R 26/2012): „Ak v správnom konaní o postihu za správny delikt nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov protiprávneho

konania u sankcionovanej osoby (závažnosť, dĺžka konania a následky), môže súd využiť moderačné oprávnenie a znížiť výšku uloženej sankcie tak, aby bola primeraná okolnostiam prípadu a súčasne zodpovedala aj požiadavke generálnej prevencie. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd o sankcionovaní za akékoľvek trestné obvinenie (za ktoré sa považuje aj sankcionovanie v ktorejkoľvek oblasti verejného práva), má súd konať v plnej jurisdikcii. S poukazom na ustanovenie § 250j ods. 5 O.s.p. ak súd na základe vykonaného dokazovania (na podklade administratívneho a súdneho spisu) dospel k záveru, že o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán, môže rozhodnúť o uložení sankcie sám. Uvedené ustanovenie zákona sa vzťahuje aj na odvolacieho konania (§ 246c, § 211 ods. 2 O.s.p.).

Pri určení výšky pokuty však žalovaný správny orgán, ktorý sa riadi správnou úvahou, je povinný túto svoju úvahu logicky odôvodniť. V tomto prípade bola žalobcovi uložená sankcia vo výške 600 €, ktorú súd vzhľadom na povahu zistených nedostatkov považoval za zjavne neprimeranú vzhľadom na to, že zistené nedostatky nemohli mať vplyv na kvalitu poskytovaných služieb v kontrolovanom zariadení. Uloženie sankcie zjavne nezodpovedajúce povahe a závažnosti deliktu je podľa názoru súdu v rozpore s čl. 1 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy SR. Právna istota a spravodlivosť ako princípy materiálneho právneho štátu podľa názoru súdu nepripúšťajú aplikovanie sankcií, ktoré sú zjavne neproporcionálne povahe skutku a jeho následkom. V preskúmavanej veci súd konštatoval, že je potrebné využiť moderačné právo súdu v zmysle § 250i ods. 2 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p., pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie, pretože súd dospel k záveru, že v konaní nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov konania žalobcu s poukazom na závažnosť, dĺžku konania či jeho následky. Zníženie výšky sankcie považoval súd vzhľadom k okolnostiam za primerané, ako aj zodpovedajúce požiadavke generálnej prevencie. Krajský súd v Bratislave preto využil oprávnenie, ktoré mu poskytuje § 250i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p. a uloženú pokutu žalobcovi znížil zo sumy 600 € na sumu 100 € (poznámka právneho zástupcu navrhovateľa: horná hranica bola 2 000 000,- Sk, spodná hranica absentovala).

Žalobca v odvolaní ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 02.06.2011 sp. zn. 8Sžo/163/2010: „Správny súd nesmie svojvoľne zasahovať do zákonnej úvahy, a preto moderácia je prípustná najmä v prípadoch sankcií, ktoré boli uložené zjavne neproporcionálne a neprimerane povahe skutku a jeho dôsledkom. Odvolací

súd považuje za potrebné uviesť, že pri preskúmavaní správnych rozhodnutí o uložení peňažnej sankcie, správny súd nepreskúmava len zákonnosť použitia správnej úvahy(§ 245 ods. 2 O.s.p.), ale aj jej správnosť, keď môže dospieť k záveru, že o sankcii malo byť rozhodnuté inak.

Odvolateľ ďalej uviedol, že najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok zo dňa 07.12.2010 sp. zn. 5Sžo/204/2010: „V zmysle ustálenej judikatúry správnych súdov (pozri napr. rozhodnutie č. Rs 89/2002, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 3SžoKS/64/2006, rozhodnutia č. 69/2008 ZSP, č. 58/2009 ZSP), v prípade správneho trestania súd sleduje, či správny orgán náležite zdôvodnil uloženie sankcie v určitej výške, ak zákon pripúšťa rozpätie sankcie, či prihliadol na okolnosti viazané na subjekt, samotný skutok a jeho následok. Určenie výšky pokuty v rámci určeného rozpätia je síce vecou voľného uváženia, to však neznamená, že môže byť uložená v ľubovoľnej výške. Voľná úvaha aj pri takomto rozhodovaní je myšlienkový proces, v rámci ktorého má príslušný orgán zvažovať závažnosť porušenia predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu, jeho následky, dobu protiprávnosti, aby uložená pokuta spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel s prognózou budúceho pozitívneho správania sa dotknutej osoby. Pri uložení pokuty správny orgán prihliadne na závažnosť, spôsob i čas trvania následkov protiprávneho konania. Riadny chod spravodlivosti v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), zaväzuje súdy a orgány verejnej správy na odôvodňovanie rozhodnutí.

III.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14.03.2014 potvrdil a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Žalovaný správny orgán sa domnieva, že sa s námietkami žalobcu riadne vysporiadal nielen v druhostupňovom rozhodnutí, ale aj vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 29.12.2012, na ktorom i naďalej zotrváva. Žalovaný správny orgán si nie je vedomý žiadneho porušenia zákona. Žalovaný správny orgán vo svojom rozhodnutí vychádzal zo zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pokuty boli uložené v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa bolo

možné za zistené nedostatky uložiť pokutu až do výšky 66 387,83 €. Rovnako sa domnieva, že skutkový stav bol správne kvalifikovaný, v inšpekčnom zázname opísaný presne a spoľahlivo, a teda má za to, že pokuta bola žalobcovi uložená odôvodnene.

Predmetom žaloby, ako aj odvolania bola len výška pokuty, ktorú správny orgán uložil žalobcovi. Domnieva sa, že porušenie zákazu nekalých obchodných praktík žalobca nenamieta. Trváme na svojom vyjadrení, že žalovaný objektívne nemohol uložiť v uvedených prípadoch jednu pokutu za oba čiastkové útoky pokračovacieho správneho deliktu v čase, keď rozhodoval o prvom čiastkovom útoku, nakoľko v tom čase nebolo ešte spáchanie druhého čiastkového útoku pokračovacieho deliktu zistené.

Má za to, že tak ako to už bolo konštatované niekoľkokrát a čo napokon nenamieta ani žalobca, tento plne zodpovedá za zistený protiprávny skutkový stav. Žalovaný správny orgán je toho názoru, že prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí náležite odôvodnil na základe akých právnych úvah uložil žalovanému pokutu. Rovnako má za to, že výška pokuty bola uložená v takom rozsahu, aby zohľadňovala všetky okolnosti prípadu.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, rozsudok verejnej vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v rozhodujúcom období, za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právnymi aktmi európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa, uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobe uvedenej v § 26 pokutu do 2 000 000,- Sk; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 5 000 000,- Sk.

Podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinností.

V danom prípade bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 10 000 € pre porušenie zákazu vyplývajúceho z § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa za to, že žalobca pri uzavretí dvoch zmlúv o úvere dňa 13.07.2010 postupoval v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, čím podstatne narušil ekonomické správanie spotrebiteľov vo vzťahu k poskytovanej službe, čo malo za následok obmedzenie schopnosti urobiť rozhodnutie, ktoré by inak neurobili.

Odvolací súd z obsahu administratívneho a súdneho spisu zistil, že dňa 20.10.2011 vykonali inšpektori Slovenskej obchodnej inšpekcie kontrolu v sídle spoločnosti žalobcu, zameranú na prešetrenie spotrebiteľských podnetov, evidovaných pod č. 1132/2011, 897/2011 a 1053/2011. Pri kontrole bolo zistené, že žalobca pri uzatváraní zmluvy o úvere č. 202900164 zo dňa 13.07.2010 so spotrebiteľom Tiborom Grmanom, bytom Rybná 5488/4, Biely Kostol a zmluvy o úvere č. 202900166 zo dňa 13.07.2010 so spotrebiteľkou Máriou Grmanovou, bytom Rybná č. 5488/4, 919 34 Biely Kostol, postupoval v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, čím podstatne narušil ekonomické správanie uvedených spotrebiteľov vo vzťahu k poskytovanej službe, čo malo za následok značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľov urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobili; a to zaškrknutím políčka v zmluve, ktoré malo svedčiť o poskytnutí úveru

na výkon povolania spotrebiteľov, bez reálneho stotožnenia povolania spotrebiteľa a spotrebiteľky a zistenia, aký konkrétny súvis s takýmto povolaním, resp. s predmetom činnosti spotrebiteľov má uzatvorenie konkrétnej zmluvy.

Žalobca, ako poskytovateľ úveru, nedodržal úroveň osobnej schopnosti a starostlivosti, ktorá by zodpovedala čestnej obchodnej praxi a všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v tejto oblasti činnosti. Spotrebiteľ pán Grman bol v čase podpisu zmluvy o úvere č. 202900164 zo dňa 13.07.2010 v invalidnom dôchodku a nejakú činnosť, ktorá by mala charakter zamestnania, povolania, alebo podnikania nevykonával. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje Rozhodnutie o zvýšení invalidného dôchodku č. 6707286465 zo dňa 09.12.2010, ako aj oznámenie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 48547-853/2011-TT vo veci sp.zn. 4428 a 4429/01/2011 zo dňa 05.12.2011, že Tibor Grman sa nenachádza, ani sa nenachádzal, v registri poistencov Sociálnej poisťovne.

Spotrebiteľka pani Grmanová poberala v čase podpisu zmluvy o úvere č. 202900166 zo dňa 13.07.2010 starobný dôchodok a žiadnu činnosť, ktorá by mala charakter zamestnania, povolania, alebo podnikania nevykonávala. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje predložené rozhodnutie o zvýšení starobného dôchodku č. 3159217660 zo dňa 09.12.2010, ako aj oznámenie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 48547-853/201 1 TT vo veci sp.zn. 4428 a 4429/01/2011 zo dňa 05.12.2011 o skutočnosti, že Mária Grmanová sa nenachádzala, ani sa nenachádza v registri poistencov Sociálnej poisťovne.

Ku konaniu v rozpore s odbornou starostlivosťou malo dôjsť tým, že postupom účastníka konania bol zmluvný vzťah vyňatý z pod ochrany noriem spotrebiteľského práva, takýmto konaním žalobca vybočil z pravidiel čestnej obchodnej praxe, keď nedodržal úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú bolo možné od neho rozumne očakávať. Došlo k porušeniu § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého nekalé obchodné praktiky sú zakázané, v nadväznosti na ustanovenie § 7 ods. 2 písm. a/ a b/ zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré za nekalú obchodnú praktiku považuje obchodnú praktiku, ktorá je v rozpore s odbornou starostlivosťou a môže podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k službe. Správny orgán mal za to, že za zistený nedostatok a tým aj za preukázané porušenie zákona zodpovedá žalobca v plnom rozsahu, nakoľko v zmysle § 2 písm. b/ bod 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je predávajúcim, ktorý spotrebiteľovi poskytuje služby a je zodpovedný za zistené porušenie zákona.

Dňa 14.03.2011 bolo vydané rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. P/0724/01/2011 o uložení pokuty vo výške 10 000 € pre porušenie zákazu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa. Proti rozhodnutiu o uložení pokuty sa žalobca odvolal. V podanom odvolaní žalobca uviedol, že rozhodnutie správneho orgánu považuje za nezákonné. Postupom správneho orgánu a následným vydaním rozhodnutia došlo zo strany správneho orgánu k porušeniu práva žalobcu, nakoľko správny orgán v rozpore s ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (konkrétne § 18 ods. 2 a 33 ods. 2) neprípustne listinou doručenou dňa 31.01.2012 spojil oznámenie o začatí správneho konania s úplne iným procesným úkonom – splnením si povinnosti dať žalobcovi pred vydaním rozhodnutia možnosť vyjadriť sa k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistení, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Žalobca mal za preukázané, že správny orgán ho vylúčil z procesu dokazovania a zisťovania podkladov rozhodnutia. Podotkol, že správny orgán neuviedol žiadne podklady pre rozhodnutie a ich zisťovanie (s výnimkou predmetnej zmluvy o úvere), z čoho vyplýva, že účastník konania sa nemá k čomu vyjadriť. Ďalej poukázal na ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku, o možnosti oboznámiť žalobcu o jednotlivých dôkazoch, aby sa tento k ich úplnosti a spôsobu vykonania mohol vyjadriť. Uviedol, že správny orgán založil svoje rozhodnutie iba na skutočnosti, že pán Grman ako dlžník z úverovej zmluvy bol v invalidnom dôchodku a pani Grmanová ako dlžníčka z úverovej zmluvy bola v starobnom dôchodku, a teda sa na nich vzťahovala spotrebiteľská ochrana. V tomto smere uviedol, že skutočnosť, že pán Grman ani pani Grmanová neboli v čase uzatvárania zmlúv o úvere so žalobcom evidovaní v registri poistencov Sociálnej poisťovne ešte neznamená, že si úver na výkon povolania nemôžu vziať. Uviedol, že žalobca nemá žiadnu zákonom stanovenú povinnosť preverovať, či žiadatelia o úver sú alebo nie sú evidovaní na Sociálnej poisťovni. Poukázal, že správny orgán sa nevysporiadal s argumentom žalobcu a nevzal do úvahy skutočnosť, že žiadatelia o úver si môžu vziať úver aj na to, aby začali s výkonom povolania. Správny orgán automaticky zaujal stanovisko, že nakoľko je pán Grman v invalidnom dôchodku a pani Grmanová v starobnom dôchodku, pričom nie sú registrovaní na Sociálnej poisťovni, v žiadnom prípade si nemôžu vziať úver na výkon povolania. Predsa v prípade, ak si žiadatelia idú brať úver na výkon svojho povolania, pričom tento výkon povolania ešte len plánujú, nie sú v momente uzatvárania zmluvy o úvere registrovaní na Sociálnej poisťovni. Poukázal, že prehlásením v zmluve o úvere s vlastnoručným podpisom o tom, že menovaní si vzali úver na výkon ich povolania mal žalobca jednoznačne za preukázané, aká je ich skutočná vôľa. Nakoľko zákon o spotrebiteľských úveroch je špeciálnou právnou úpravou (lex specialis), je v tomto smere vylúčená akákoľvek iná definícia spotrebiteľa a to,

či už v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, alebo Občianskeho zákonníka. Z predmetnej definície spotrebiteľa vyplýva, že z hľadiska určenia jeho statusu je rozhodujúce, na aký účel bol spotrebiteľský úver poskytnutý, a teda nie na aký účel boli poskytnuté peňažné prostriedky dlžníkmi následne použité. Prvostupňový správny orgán o odvolaní žalobcu nerozhodol a tak ho v zmysle § 57 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní listom zo dňa 13.04.2012 predložil spolu so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu. Odvolací orgán preskúmal napadnuté rozhodnutie, čo do výrokovej časti rozhodnutia i čo do jeho odôvodnenia v úzkej súvislosti s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu. Odvolanie rozhodnutím zo dňa 22.08.2012, č.k. SK/0241/99/2012, zamietol a prvostupňové rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave zo dňa 14.03.2012, č.k. P/0724/01/2011, potvrdil.

Najvyšší súd preskúmal, či napadnuté rozhodnutie žalovaného nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, či jeho závery zodpovedajú zásadám logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie) preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania na krajskom súde bola výlučne len výška pokuty (10 000 €) uložená žalobcovi, pričom skutok – porušenie zákazu nekalých obchodných praktík žalobca v žalobe nenapáda. Podľa žalobcu žalovaný nesprávne prihliadol pri určovaní výšky pokuty na recidívu (opakované spáchanie správneho deliktu žalobcom), pričom v tomto prípade o recidívu nešlo, ale uvedené konanie žalobcu je pokračovacím správnym deliktom. Z toho dôvodu mal podľa žalobcu žalovaný uložiť v zmysle analógie s trestným právom len jednu pokutu, resp. mal uložiť pokutu len vo výške 3 000 € (ako tomu bolo v iných obdobných prípadoch).

Trestanie fyzických osôb v trestnom konaní nevykazuje takú vysokú frekvenciu páchania trestných činov, ako je tomu pri páchaní správnych deliktov právnickými osobami. Okrem toho trestné právo pozná inštitút väzby, kedy možno efektívne prerušiť páchanie trestných činov. Právnické osoby však môžu páchať správne delikty kontinuálne. Trestné právo pozná inštitút úhrnného trestu, pričom správny orgán takto úhrnný trest uložiť nemôže.

Z uvedených rozdielov je zrejmé, že procesnú stránku trestania, ktorá vyplýva z trestného zákona, ako aj z trestného poriadku, v žiadnom prípade nemožno použiť úplne analogicky ako v trestnom konaní. Vzhľadom na spomenutú možnosť kontinuálneho páchania správnych deliktov právnickými osobami by žalobca nerobil nič iné, len by jednotlivé delikty spájal do jedného konania, či už by sa jednalo o tzv. pokračovacie delikty alebo o súbeh správnych deliktov (absorpčná zásada). Podstatné je dodržať pri správnom trestaní hmotno – právnu stránku správneho trestania pokračovacích správnych deliktov a teda za jednotlivé čiastkové úkony neuložiť trest vyšší ako je horná hranica zákonného rozpätia.

Vychádzajúc z čl. VI. ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor"), z Odporúčania výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách schváleného výborom ministrov 13. februára 1991 (ďalej aj „odporúčanie o správnych sankciách"), ako i z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok NEUMEISTER vs. Rakúsko z júla 1976) Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že trestanie za správne delikty (priestupky, iné správne delikty právnických osôb) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a v trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 Odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77) 31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správnymi deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi.

Právna teória v rámci verejno-právnej zodpovednosti za proti spoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, v ďalšej špecifikácii ešte správne, disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti, vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktov a disciplinárnych deliktov ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve

priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správnym orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvodené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov, ako aj v prísnosti postihu delikventa.

V administratívnom trestaní treba rešpektovať Odporúčanie výboru ministrov Rady Európy(91) z 13. februára 1991, podľa ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho konania možno uplatniť len v primeranej lehote.

Keďže administratívne trestanie má aj podľa štrasburskej judikatúry trestno-právny charakter, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z trestného zákona.

Na rozdiel od trestného zákona, právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za pokračovací delikt. Pri pokračovacom správnom delikte, pri nedostatku špeciálnej úpravy, je potrebné použiť „analogiae legis“ § 122 ods. 10 trestného zákona.

Na základe analógie teda v danom prípade treba aplikovať pravidlá pre triedenie trestných činov z časového hľadiska, t.j. správny orgán uloží za viaceré čiastkové úkony jednu sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt.

Podľa § 122 ods. 10 trestného zákona za pokračujúci trestný čin sa považuje, ak páchateľ pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových úkonov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové úkony toho istého páchateľa spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku,

ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchateľa spáchať uvedený trestný čin; to neplatí vo vzťahu k čiastkovým útokom spáchaných mimo územia Slovenskej republiky.

Rozhodujúcim znakom pokračovania v trestnom čine je, že jednotlivé útoky, z ktorých každý napĺňa znaky tohto istého trestného činu, sú po subjektívnej stránke spojené a jedným a tým istým zámerom páchateľa v tomto význame, že už od počiatku zamýšľa aspoň v hrubých rysoch aj ďalšie útoky, a že po objektívnej stránke sa jednotlivé útoky javia ako postupné realizovanie tohto jediného zámeru. Pokračovanie v trestnom čine pritom vyžaduje aj blízku súvislosť v čase a predmete útoku. Aj keď časovú súvislosť nemožno presne ohraničiť, spravidla pôjde o niekoľko dní, týždňov, či mesiacov. Spomenutá časová súvislosť je z objektívneho hľadiska najvýznamnejšia (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tz 32/2005).

Žalovaný v tomto prípade nemohol uložiť jednu sankciu, nemohol ani spojiť v správnom konaní všetky veci na jedno konanie, pretože každé jedno konanie začalo na podklade inej kontroly, v inom čase, na inom mieste, išlo o iných spotrebiteľov a žalovaný by nemohol pri spojení veci dodržať prekluzívne lehoty v zmysle právneho poriadku. Čiže v prípade žalobcu išlo o viaceré kontroly uskutočnené žalovaným v rôznych obdobiach, vždy išlo o iných spotrebiteľov zmluvného vzťahu, pričom správny delikt spáchaný žalobcom bol totožný. Senát najvyššieho súdu je názoru, že v preskúmavanej veci išlo o samostatný skutok, za ktorý je žalovaný oprávnený uložiť jednu sankciu a to z nasledovných dôvodov:

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávnych, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmavaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované ustanovenie § 250i ods. 2 O.s.p. je faktickou transpozíciou požiadavky tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí

správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správnemu orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Podľa § 27 zákona o ochrane spotrebiteľa, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní – zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, okrem § 20 ods. 3 písm. e/ až h/ a § 21 a § 26a.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Najvyšší súd sa už podrobne k otázke týkajúcej sa dôvodov na spoločné prejednanie a rozhodnutie o správnych deliktoch opakovane vyjadril. Je potrebné zdôrazniť, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa v oblasti preskúmavania zákonnosti ukladania administratívnych sankcií veľmi rýchlo vyvíja. Z jej záverov ale vyplýva, že každý prípad sa musí posudzovať individuálne, vzhľadom na to, že je potrebné posúdiť jednotlivé okolnosti každého prípadu.

Skutočnosť, že k opakujúcemu sa porušeniu povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 a 2 zákona o ochrane spotrebiteľov došlo, nie je postačujúca na vznik objektívnej súvislosti pokračovacieho správneho deliktu.

Senát je názoru, na podklade výkladu § 122 ods. 10 trestného zákona, že *za pokračovanie v trestnej činnosti sa považuje len činnosť páchaná do oznámenia vznesenia obvinenia*. Potom vo vzťahu k administratívnemu trestaniu a inštitútu začatia správneho konania (§ 71 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. v spojení s § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní) možno vyvodiť právny záver, *že začatie správneho konania resp. oznámenie o začatí správneho konania, majú za následok koniec plynutia (resp. uplynutie) časového úseku, za ktorý je možné viacero porušení rovnakej povinnosti subjektu, označiť ako pokračujúci správny delikt.*

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu bolo zistené, že v tomto prípade bolo začaté správne konanie vydaním Oznámenia o jeho začatí č.k. P/0724/01/2011 zo dňa 26.01.2012, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 31.01.2012. Kontrola bola u žalobcu vykonaná dňa 20.10.2011.

Konanie o uložení pokuty možno začať do 12 mesiacov odo dňa, keď orgán dozoru zistil porušenie povinnosti podľa tohto zákona, najneskôr do troch rokov podľa odsekov 1 a 3, a do desiatich rokov podľa odseku 2 odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo. Pokutu možno uložiť najneskôr do štyroch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo (§ 24 ods. 7 zákona o ochrane spotrebiteľov).

S poukazom na uvedené skutočnosti dospel senát k záveru, že v tomto prípade nemožno zistené porušenie zákona kvalifikovať ako pokračujúci správny delikt vo vzťahu ku skorším skutkom, na ktoré poukazoval žalobca v žalobe pretože ako sám žalobca zároveň konštatoval, za uvedené porušenie zákona bolo začaté samostatné správne konanie a žalobcovi boli už uložené sankcie v samostatných správnych konaniach.

Na podklade uvedeného senát najvyššieho súdu usúdil, že v tomto prípade pre posúdenie dôvodnosti odvolania zostal ako rozhodujúci argument odvolateľa, len dôvod týkajúci sa moderácie uloženej sankcie – žiadosť o jej zníženie.

Za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa 28) uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobe uvedenej v § 26 pokutu do 2 000 000,- Sk; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 5 000 000,- Sk (§ 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľov v rozhodujúcom období).

Žalobcovi bola napadnutým prvostupňovým rozhodnutím uložená pokuta vo výške 10 000 €, čo je na dolnej hranici zákonného rozpätia, žalovaný i prvostupňový orgán riadne zdôvodnili svoju úvahu, na základe ktorej dospeli k stanovenej výške pokuty, napadnuté rozhodnutia nevybočili z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, ich závery zodpovedajú zásadám logického myslenia a podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom. Na podklade uvedeného prihliadnuc na priťažujúcu okolnosť prípadu, spočívajúcu v opakovanom porušení zákonných povinností zo strany žalobcu, dospel najvyšší

súd k záveru, že v tejto veci nezistil dôvod na využitie moderačného oprávnenia a preto uloženú pokutu neznížil.

Na podklade uvedeného senát odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 veta prvá O.s.p., keďže žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, súd mu náhradu trov odvolacieho konania priznať nemohol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 15. januára 2015

NAJVYŠŠÍ SÚD Slovenskej republiky -4- BRATISLAVA

JUDr. Jana Z E M K O V Á , PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková

6S 388/2012-109
101 220 3316

Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.2.2015 a vykonateľnosť dňa
Krajský súd v Bratislave dňa 16. 02. 2015

PO - ÚI SOI
Došlo: 14. 04. 2014
Podacie číslo: 301/52/14 Číslo spisu: 26/12
Prílohy/listy: Vybavuje:

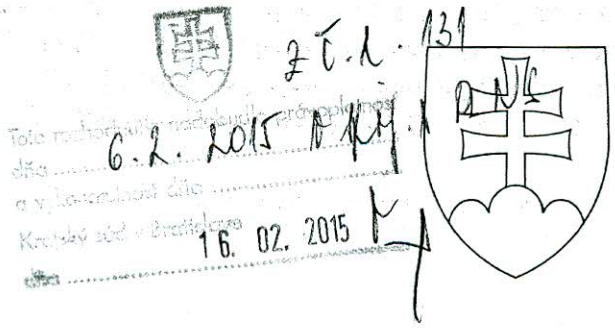

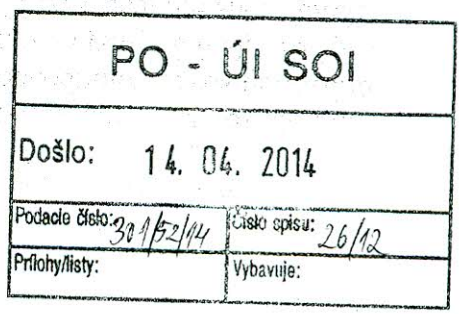

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Soni Langovej, v právnej veci žalobcu: **POHOTOVOSŤ s.r.o.,** so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, *zast. advokátska kancelária Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava,* proti žalovanému: **Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie**, so sídlom Prievozská 32, 827 99 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0241/99/2012 zo dňa 22.8.2012, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a.**

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

1.

Žalobca sa žalobou osobne podanou krajskému súdu dňa 29.10.2012 domáhal, aby súd zrušil rozhodnutie žalovaného a vec vrátil na ďalšie konanie a náhrady trov konania.

Z dôvodov žaloby vyplýva, že dňa 28.8.2012 bolo žalobcovi doručené rozhodnutie žalovaného, ktorým odmietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu. Potvrdeným rozhodnutím bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 10.000,- eur pre porušenie zákazu vyplývajúceho z § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa za to, že žalobca pri uzavretí dvoch zmlúv o úvere dňa 13.7.2010 postupoval v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, čím podstatne narušil ekonomické správanie

spotrebiteľov vo vzťahu k poskytovanej službe, čo malo za následok obmedzenie schopnosti urobiť rozhodnutie, ktoré by inak neurobili. Žalovaný odôvodnil uloženie výšky pokuty okrem iného aj tým, že bolo prihliadnuté na skutočnosť, že ide o opakované rovnaké protiprávne konanie.

Žalobca považuje takto uloženú sankciu za nesprávne vymeranú. Keďže pre určovanie výšky sankcie v prípade viacerých deliktov nie sú stanovené osobitné pravidlá správneho trestania, vzniká medzera. Aj keby žalovaný neprihliadol na sankciu zo dňa 27.4.2011, nemohol by prihliadnuť na okolnosť opakovania rovnakého protiprávneho konania samo o sebe bez prihliadnutia na sankciu, pretože opakovanie rovnakého protiprávneho konania je možné len v prípade, ak k opakovaniu dôjde po zistení a uložení sankcie za predchádzajúci delikt. Opakovanie tak môžeme stotožniť s recidívou, ktorá vyžaduje, aby opakované konanic nastalo až po varovaní správneho orgánu. Tieto podmienky opakovania však v prípade žalobcu neboli zohľadnené, pretože žalovaný uložil pokutu 10.000,- eur po tom, čo za rovnaké protiprávne konanie z 25.7.2008 a dokonca aj za konanie z 11.9.2009 uložil pokutu len vo výške 3000,- eur. Časová súvislosť jednotlivých deliktov – 25.7.2008, 11.9.2009 a 13.7.2010 odôvodňujú záver o pokračujúcom správnom delikte.

Žalobca citoval rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR zo dňa 16.4.2008, sp. zn. 1 As 27/2008 a rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR zo dňa 31.5.2007, sp. zn. 8 As 17/2007, kde sa uvádza, že pre trestnosť správnych deliktov musia platiť obdobné princípy a pravidlá ako pre trestnosť trestných činov. Poukázal tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.5.2000, sp. zn. 5 Sž/19-21/00.

Aj keď v tomto prípade žalovaný objektívne nemohol uložiť jednu pokutu za obe čiastkové útoky pokračovacieho deliktu v čase, keď rozhodoval o prvom čiastkovom útoku, keďže o ňom rozhodoval v čase, keď ešte nemal zistené spáchanie druhého čiastkového útoku pokračovacieho deliktu, nesmel však prihliadnuť pri vymeraní výšky pokuty za druhý čiastkový útok ako na opakované rovnaké protiprávne konanie, zistené aj pri kontrole žalovaného dňa 11.11.2010, na základe čoho bola účastníkovi konania právoplatným rozhodnutím zo dňa 27.4.2011 uložená pokuty vo výške 3000, keďže išlo nie o recidívu, ale naopak o pokračujúce porušenie zákona. Žalobca nemal kedy naplniť účel sankcie za prvé porušenie, pretože druhé porušenie spáchal ešte pred jej uložením a dokonca pred jej zistením. Žalobca nemal dňa 13.7.2010 keď spáchal druhé porušenie odkiaľ byť varovaný, že nemá druhé porušenie spáchať, pretože nevedel, že bude skutočne odsúdený za prvé porušenie z 25.7.2008.

Samotné riešenie správneho trestania v prípade pokračujúceho deliktu, ktorého čiastkové porušenia boli zistené tak, že neumožňovali žalovanému rozhodnúť v jednom konaní, pretože k zisteniu druhého došlo až po uložení sankcie za prvé porušenie. Na daný prípad by sa mali analogicky aplikovať zásady o uložení spoločného trestu s výnimkou zrušenia prvého rozhodnutia (žalovaný už nemôže zrušiť právoplatné rozhodnutie), takže by mala byť za druhé porušenie uložená sankcia maximálne 3000,- eur.

Žalobcovi nemalo byť uložených viac pokút, ak sa dopustil pokračovacieho správneho deliktu a ak tak žalovaný urobil, porušil ústavný princíp zákonnosti.

2.

Žalovaný navrhoval žalobu v plnom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že dňa 20.10.2011 vykonal prvostupňový orgán u žalobcu kontrolu zameranú na prešetrenie spotrebiteľských podnetov. Pri kontrole bolo zistené, že žalobca pri uzatváraní zmluvy o úvere zo dňa 13.7.2010 a zmluvy o úvere so spotrebiteľom Tiborom Grmanom zo dňa 13.7.2010 so spotrebiteľkou Máriou Grmanovou postupoval v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, čím podstatne narušil ekonomické správanie spotrebiteľov vo vzťahu k poskytovanej službe, čo malo za následok značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľov urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobili.

Žalovaný považuje postih žalobcu za dôvodný. V danom prípade poskytoval žalobca peňažné prostriedky za odplatu spotrebiteľom, možno teda od neho očakávať vyššiu mieru starostlivosti. Má za to, že ak mal žalobca v úmysle poskytnúť spotrebiteľom finančné prostriedky na výkon povolania, bolo nevyhnutné aby zisťoval, či spotrebitelia skutočne vykonávali povolanie v režime obdobnom obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti s prihliadnutím na definíciu spotrebiteľa v Občianskom zákonníku. Charakter uvedených porušení povinností má negatívny dopad v tom, že vo vzťahu k spotrebiteľovi je spôsobilý privodiť vážnu majetkovú ujmu tým, že naruší jeho ekonomické správanie a spotrebiteľ urobí rozhodnutie, ktoré by inak neurobil. Správny orgán objektívne nemohol uložiť jednu pokutu, nakoľko o prvom správnom delikte rozhodoval v čase, keď ešte nebola vykonaná kontrola týkajúca sa spáchania druhého deliktu. Pri určení výšky pokuty správny orgán prihliadal na charakter uzatvorených zmlúv, ktoré majú charakter spotrebiteľskej zmluvy. Žalovaný prihliadol na skutočnosť, že žalobca vo vzťahu k spotrebiteľovi zneužil svoje postavenie silnejšej zmluvnej strany práve pri poskytovaní spotrebiteľského úveru. Zároveň prihliadol na skutočnosť, že používanie nekalej obchodnej praktiky pri konaní so spotrebiteľom je závažným zásahom do práv spotrebiteľa chránených zákonom.

3.

Krajský súd ako súd vecne príslušný preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, ale aj rozhodnutie prvostupňového orgánu na pojednávaní podľa § 244 ods. 1, 2 O.s.p., v spojení s §247 a nasl. O.s.p. a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Predmetom súdneho preskúmania bolo rozhodnutie žalovaného a prvostupňového orgánu o tom, že žalobcovi bola pre porušenie zákazu nekalých obchodných praktík podľa § 7 ods. 1 a ods. 2 písm. a), b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) uložená pokuta podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa vo výške 10.000,- eur.

Podľa § 244 ods. 1, 2, 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov, zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmavajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie a postup správneho orgánu“). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú,

menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak
a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,
b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa vo vtedy platnom znení, za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právnymi aktmi Európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobe uvedenej v § 26 pokutu do 2 000 000 Sk; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 5 000 000 Sk.

Podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti.

4.

Krajský súd dospel na základe vyššie uvedeného k nasledovnému právnemu záveru. Predmetom tohto konania bola výlučne len výška pokuty (10.000,- eur) uložená žalobcovi, pričom skutok – porušenie zákazu nekalých obchodných praktík žalobca v žalobe nenapáda. Podľa žalobcu, žalovaný nesprávne prihliadol pri určovaní výšky pokuty na recidívu (opakované spáchanie správneho deliktu žalobcom), pričom v tomto prípade o recidívu nešlo, ale uvedené konanie žalobcu je pokračovacím správnym deliktom. Z tohto dôvodu mal podľa žalobcu žalovaný uložiť v zmysle analógie s trestným právom len jednu pokutu, resp. mal uložiť pokutu len vo výške 3.000,- eur (ako tomu bolo v iných obdobných prípadoch).

Krajský súd sa plne stotožňuje so žalobcom pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že skutky ktoré páchal môžeme považovať za pokračovací delikt a nie za recidívu, pretože v čase začatia ďalšieho protiprávneho konania žalobcu nebolo ešte žalovaným právoplatne rozhodnuté o uložení sankcie žalobcovi. Treba však zdôrazniť, že účastníkmi zmluvných vzťahov so žalobcom boli vždy iní spotrebitelia, išlo vždy o iné zmluvy, tieto skutky boli páchané na

rôznych miestach, ide teda o viacčinný súbeh. Sám žalobca uviedol v žalobe, že žalovaný objektívne nemohol uložiť jednu pokutu za obe čiastkové útoky pokračovacieho deliktu v čase, keď rozhodoval o prvom čiastkovom útoku, keďže o ňom rozhodoval v čase, keď ešte nemal zistené spáchanie druhého čiastkového útoku pokračovacieho deliktu (str. 3 žaloby). Krajský súd poukazuje na to, že **v prípade žalobcu išlo o viaceré kontroly uskutočnené žalovaným v rôznych obdobiach, vždy išlo o iných spotrebiteľov zmluvného vzťahu, pričom správny delikt spáchaný žalobcom bol totožný.** Je pravdou, že použitie analógie s trestným právom je pri správnom trestaní prípustné, **„avšak len v obmedzenom rozsahu, ak nevedie taký výklad k ujme účastníka konania a ani k ujme na ochranu hodnôt na ich vytváraní o ochrane je verejný záujem“** (citácia z rozsudku Najvyššieho správneho súdu ČR, sp. zn. 1 As/27/2008 zo dňa 16.4.2008 na ktorý poukazuje žalobca vo svojej žalobe).

Žalovaný v tomto prípade nemohol uložiť jednu sankciu (to nakoniec žalobca v žalobe nepopiera, aj keď uloženie jednej sankcie žiada), nemohol ani spojiť v správnom konaní všetky veci na jedno konanie, pretože každé jedno konanie začalo na podklade inej kontroly, v inom čase, na inom mieste, išlo o iných spotrebiteľov a žalovaný by nemohol pri spojení veci dodržať prekluzívne lehoty v zmysle správneho poriadku. Na tento prípad podľa názoru súdu nie je možné aplikovať rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Sžo/7/2012 zo dňa 25.4.2012, pretože išlo úplne o iný prípad, kontroly boli vykonané v časovom slede v intervaloch jedného mesiaca a išlo o správne delikty nesplnenia podmienok označenia výrobkov čo sa týkalo neurčeného počtu spotrebiteľov. V tomto prípade však ide o konkrétne zmluvy uzatvorené vždy s inými spotrebiteľmi.

Zaujímavé je, že žalobca v iných obdobných súdnych konaniach (rozsudky krajského súdu, sp. zn. 2S/117/2011 zo dňa 13.11.2013, 2S/2595/2012 zo dňa 22.1.2014 a 1S/154/2011 zo dňa 14.11.2013 kde bola správnym orgánom uložená pokuta 3.000,- eur) spojenie veci nenavrhoval, bránil sa výslovne len čo do spáchaného skutku nekalých obchodných praktík a nenavrhoval uloženie jednej pokuty, resp. využitie moderačného práva súdu. V tomto súdnom konaní (a ešte v druhej obdobnej veci sp. zn. 2300/2012), kde je výška pokuty 10.000,- eur) však už skutok nenapáda, argumentuje výlučne len čo do výšky pokuty, pričom rozporuplne uvádza, že žalovaný mal uložiť len jednu pokutu ktorú vlastne uložiť nemohol a na strane druhej žiadal súd na pojednávaní, aby využil právo moderácie výšky pokuty a uložil žalobcovi pokutu nižšiu.

K výške pokuty krajský súd uvádza, že táto bola uložená v spodnej hranici v zmysle §24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože tento uvádza, že je možné za jednorazové porušenie uložiť pokutu v starej mene až do 2.000.000,- Sk. Žalovaný odôvodnil uloženie pokuty podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa viacerými aspektmi, pričom bolo prihliadnuté najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť veci, dĺžku trvania a následky protiprávneho konania. Žalovaný prihliadal na spotrebiteľský charakter zmlúv, to že žalovaný zneužil svoje postavenie silnejšej zmluvnej strany pri poskytovaní spotrebiteľského úveru. Skutočnosť opakovaného protiprávneho konania bola v odôvodnení rozhodnutia spomenutá len v jednej vete. Je teda možné konštatovať, že žalovaný riadne odôvodnil uloženú výšku pokutu v spodnej hranici výmery. To, že uviedol nesprávne aj recidívu nemá podľa názoru súdu vplyv na správnosť výšky uloženej pokuty a nespôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p., neúspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov konania a úspešnému žalovanému náhrada trov konania nevznikla.

Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení zákona č. 33/2011).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom tohto súdu na Najvyšší súd SR. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Bratislave, dňa 14. marca 2014

Za správnosť vyhotovenia:
Martina Švrčková

KRAJSKÝ SÚD V BRATISLAVE 113

JUDr. Petra Príbelská,PhD.
predsedníčka senátu

Kancelária ÚR SOI
Došlo: 14. 04. 2014
Podacie číslo: | Číslo spisu:
Prílohy/listy: | Vybavuje: